

EPB-CIJFERRAPPORT

Cijfers over EPB-aangiften van woongebouwen
ingediend vanaf 01-01-2006 tot en met 31-12-2019

Dit rapport bevat de belangrijkste EPB-statistieken uit de energieprestatiedatabank. De cijfers komen uit de EPB-aangiftes ingediend tot en met 31 december 2019. In de loop van 2020 verschijnt op de [website](#) van het VEA een gedetailleerd cijferrapport.

De EPB-verslaggever rapporteert de energieprestatie van een gebouw in de EPB-software. Hij of zij maakt met de EPB-software vóór de start van de werken een startverklaring op. Na afloop van de werken maakt hij de definitieve EPB-aangifte op. Daarin zijn alle gegevens over de gebouwschil (isolatie, luchtdichtheid, geometrie,...), de installaties (voor verwarming en sanitair warm water) en het ventilatiesysteem opgenomen. De startverklaring en EPB-aangifte laadt hij op, op de energieprestatiedatabank. Uit deze databank kan het VEA vervolgens statistieken halen die een concreet beeld geven op de evolutie van de energieprestatie van nieuwe en gerenoveerde gebouwen in Vlaanderen.

INHOUD

SAMENVATTING	3
PROCEDURES IN CIJFERS	4
1 AANTAL INGEDIENDE EPB – AANGIFTEN	4
1.1 Verdeling EPB-aangiften volgens aard van de werken	5
1.2 Verdeling EPB-aangiften volgens bestemming	7
RESULTATEN IN CIJFERS	8
2 EVOLUTIE E-PEIL NIEUWBOUW WOONGEBOUWEN.....	8
2.1 Evolutie gemiddeld E-peil van nieuwe eengezinswoningen	8
2.2 Evolutie gemiddeld E-peil van nieuwbouw appartementen	11
2.3 Evolutie E-peil van ingrijpende energetisch gerenoveerde woongebouwen	11
2.4 Evolutie E-peil van nieuwe woongebouwen, per provincie.....	13
3 EVOLUTIE S-PEIL NIEUWBOUW WOONGEBOUWEN.....	13
3.1 Evolutie gemiddeld S-peil	13
4 TOEPASSEN VAN HERNIEUWBARE ENERGIE.....	14
4.1 Hernieuwbare energie in nieuwe woongebouwen	14
4.2 Hernieuwbare energie in ingrijpende energetische renovaties	16

////////////////////////////////////

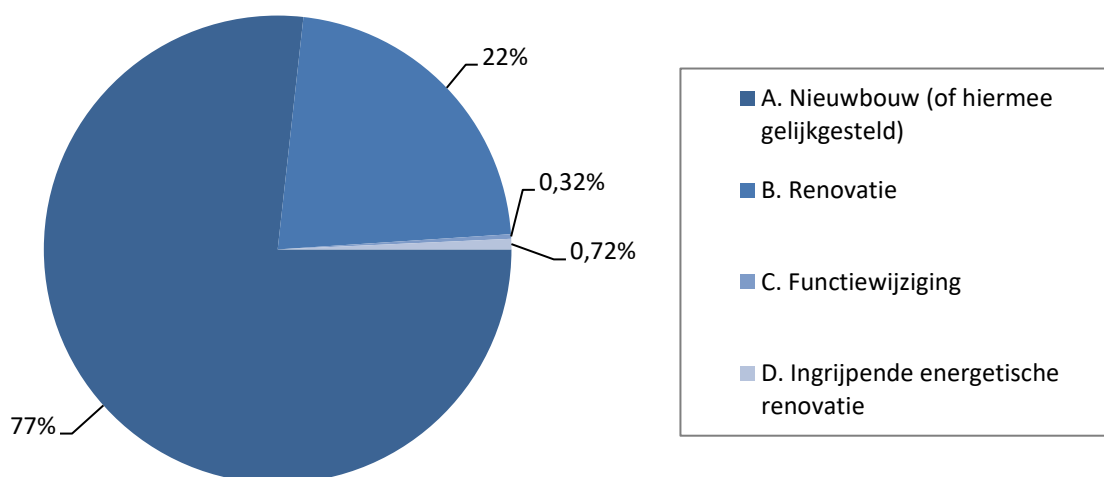
Aanvraagjaar	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal per aanvraagjaar
2006	7.351	4.010	8.052	4.792	7.791	31.996
2007	9.351	4.792	9.177	6.351	10.001	39.672
2008	10.187	4.910	9.091	5.914	8.976	39.078
2009	9.155	5.582	9.644	6.455	8.743	39.579
2010	10.998	4.766	9.765	5.491	7.666	38.686
2011	11.797	5.337	10.376	6.089	9.429	43.028
2012	10.142	4.481	9.431	5.422	7.527	37.003
2013	13.910	6.229	11.418	7.305	11.339	50.201
2014	6.341	3.001	6.245	3.896	5.443	24.926
2015	7.559	3.498	7.358	4.366	6.816	29.597
2016	3.516	1.554	3.535	2.358	2.786	13.749
2017	1.903	796	1.756	1.163	1.584	7.202
2018	309	96	306	175	261	1.147
2019	14	9	16	4	7	50
Totaal per provincie	102.533	49.061	96.170	59.781	88.369	395.914

Tabel 2 - aantal ingediende EPB-aangiften volgens aanvraagjaar

1.1 VERDELING EPB-AANGIFTEN VOLGENS AARD VAN DE WERKEN

Grafiek 1 toont de verhouding van alle ingediende EPB-aangiften voor nieuwbouw- & herbouwprojecten, ten opzichte van het aantal EPB-aangiften van projecten met andere werkzaamheden. In bijna ¾ van alle ingediende EPB-aangiften gaat het om nieuwbouw of herbouw.

In die grafiek is te zien dat het aantal EPB-aangiften voor nieuwbouw 77 % inneemt, gevolgd door renovatie (22 %). Het aandeel van de functiewijzigingen is zeer beperkt (0,32 %). Sinds 1 januari 2015 is er een nieuw type 'aard van de werken': de ingrijpende energetische renovatie (0,72 %).

Grafiek 1 - verdeling EPB-aangiften volgens aard van werkzaamheden - in detail

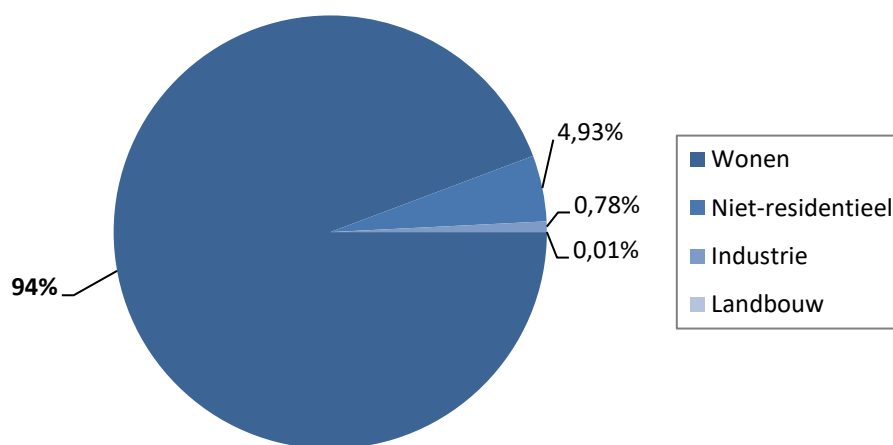
Indienjaar	Nieuwbouw (zonder herbouw)	Herbouw na sloop	Renovatie	Functiewijziging	Ingrijpende energetische renovatie
2007	600	18	367	6	0
2008	5.805	124	2.186	31	0
2009	16.361	622	4.700	75	0
2010	22.625	1.460	7.402	137	0
2011	25.256	1.633	8.327	137	0
2012	27.307	2.112	9.172	135	0
2013	27.872	2.193	9.426	116	0
2014	28.868	2.814	9.767	132	0
2015	27.372	2.669	8.745	118	4
2016	29.987	3.341	7.641	94	103
2017	30.539	3.644	7.005	110	443
2018	29.279	4.024	6.106	56	952
2019	32.036	4.338	7.047	101	1.366

Tabel 4 - aantal ingediende EPB-aangiften volgens indienjaar en aard van de werken

1.2 VERDELING EPB-AANGIFTEN VOLGENS BESTEMMING

De EPB-aangiften voor nieuwbouw & herbouw (72% - zie Grafiek 2) kunnen verder worden opgedeeld volgens de bestemming van het project: wonen (woningen of appartementen), niet-residentieel, industrie en landbouw.

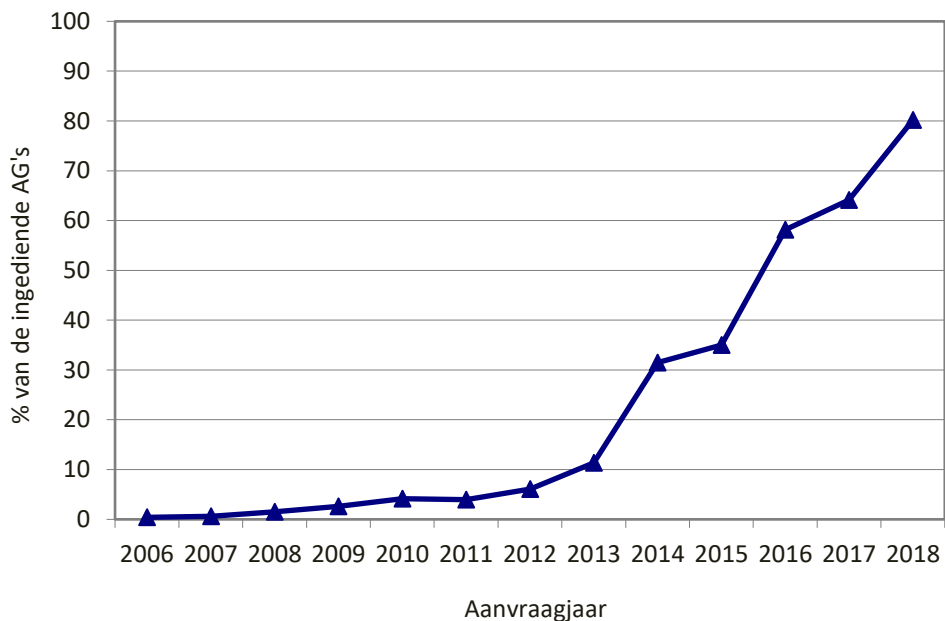
Het grootste aandeel van de ingediende EPB-aangiften voor nieuwbouw & herbouw, namelijk 94%, zijn EPB-aangiften voor woongebouwen. Het aantal EPB-aangiften voor nieuwe of herbouwde niet-residentiële gebouwen, industriegebouwen en landbouwgebouwen, is beperkt in verhouding tot het aantal van de woongebouwen.

Grafiek 2 - verdeling EPB-aangiften volgens bestemming

Tot eind 2016 wordt voor de nieuwbouw van niet-residentiele gebouwen alleen een energieprestatiecertificaat 'bouw' afgeleverd voor de bestemmingen kantoor en school. Vanaf 2017 werd de EPN-methode ingevoerd en geldt ook een E-peileis voor gebouwen die tot eind 2016 onder 'andere specifieke bestemming' vielen. Kantoren, scholen, ASB en EPN werden samengenomen in de categorie 'niet-residentieel'.

Het aantal eengezinswoningen dat het E-peil van het BEN-niveau ($\leq E30$) haalt, gaat in stijgende lijn. Voor de aanvraagjaar 2010 bedraagt het aandeel BEN-woningen ongeveer 4%. Voor aanvraagjaren 2012 en 2013 stijgt dit tot respectievelijk 6% en 11%. Voor aanvraagjaar 2014 neemt het aandeel BEN-woningen sterk toe, tot iets meer dan 32%. Ook voor aanvraagjaren 2016, 2017 en 2018 stijgt dit aandeel verder tot respectievelijk 58%, 64% en 80%.

Grafiek 5 - % van ingediende aangiften van eengezinswoningen die het E-peil van BEN halen

Tabel 5 toont het aantal aangiften voor woongebouwen met E-peil kleiner of gelijk aan 30 per aanvraagjaar. Voor projecten van aanvraagjaar 2017 en 2018 is het totaal aantal aangiften nog beperkt. In totaal zijn al meer dan 16.930 BEN-woningen gebouwd.

Aanvraagjaar	Aantal BEN aangiften
2006	47
2007	88
2008	221
2009	391
2010	583
2011	581
2012	694
2013	1.879
2014	2.512
2015	3.986
2016	3.307
2017	2.350
2018	291

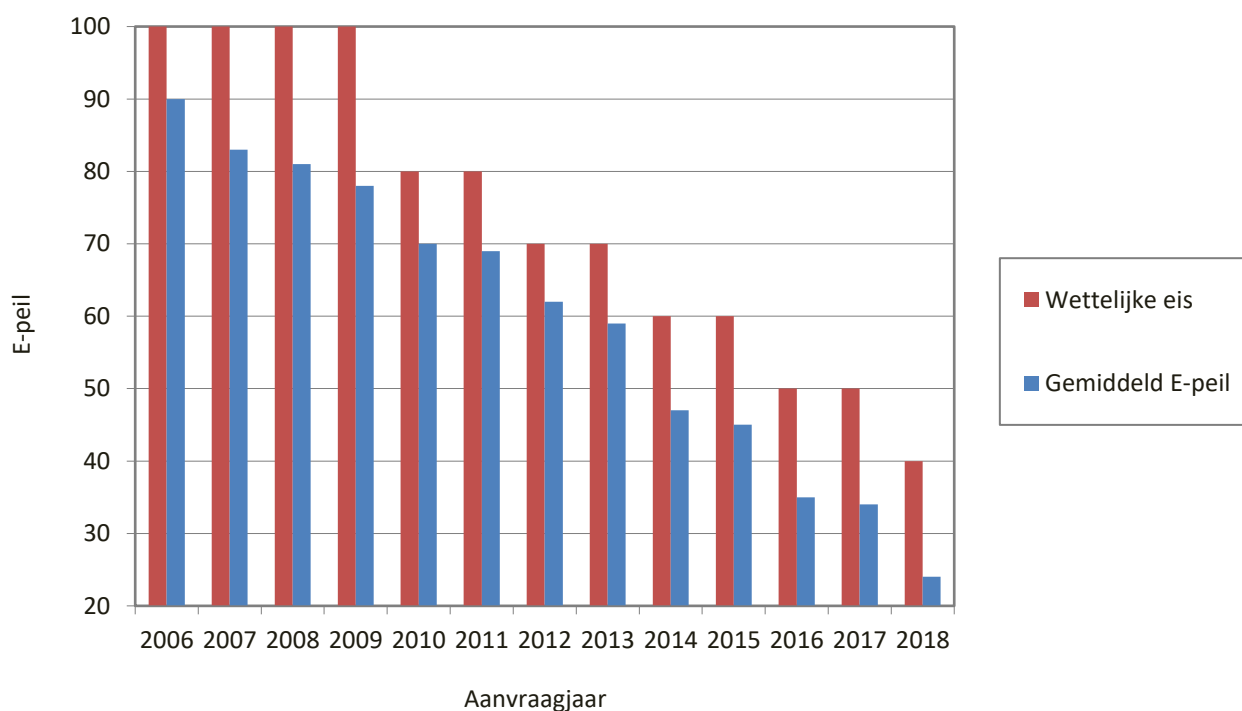
Tabel 6 - aantal aangiften voor woongebouwen met E-peil ≤ 30

2.2 EVOLUTIE GEMIDDELD E-PEIL VAN NIEUWBOUW APPARTEMENTEN

Onder de noemer van ‘appartementen’ zijn ook de resultaten van de studio’s en de lofts beschouwd. Uit Grafiek 4 is duidelijk dat het aandeel appartementen veel groter is dan het aandeel studio’s en lofts. De vermelde resultaten zijn dus vooral te linken aan de appartementen. In de verdere toelichting wordt voor de eenvoud over ‘appartementen’ gesproken.

Ook in de appartementsbouw is er een duidelijke evolutie naar lagere E-peilen. Het gemiddelde E-peil blijft hoger dan bij de eengezinswoningen, maar daalt ook met 56 E-peilpunten van E90 (van aanvraagjaar 2006) naar E34 (van aanvraagjaar 2017). Het aantal aangiften voor 2018 is nog te laag om conclusies te kunnen trekken. De bouw van appartementsgebouwen kent een langere doorlooptijd dan van eengezinswoningen.

Net zoals bij eengezinswoningen is het gemiddelde E-peil van appartementen per aanvraagjaar merkelijk beter dan de E-peileis voor dat aanvraagjaar. Telkens als de eis strenger wordt, neemt het gemiddelde E-peil ook een sprong naar een beter E-peil.

Grafiek 6 - gemiddeld E-peil en de wettelijke E-peileis voor appartementen per aanvraagjaar

2.3 EVOLUTIE E-PEIL VAN INGRIJPENDE ENERGETISCH GERENOVEERDE WOONGEBOUWEN

Een ingrijpende energetische renovatie (IER) is een nieuwe aard van werken sinds 2015. Voor aanvraagjaar 2015 komen de ingediende aangiften van IER's op een gemiddeld E-peil van E73 voor de eengezinswoningen. Twee jaar later zien we al een daling naar een gemiddeld E-peil van E56. Dat is merkelijk beter dan de E-peileis van E90 voor ingrijpende energetische renovaties aangevraagd sinds 2015. Het percentage IER's dat de BENOVerenddoelstelling haalt (maximaal E60) zal de komende jaren in beeld worden gebracht.

2.4 EVOLUTIE E- PEIL VAN NIEUWE WOONGEBOUWEN, PER PROVINCIE

Voor alle woongebouwen, dus woningen en appartementen samen, is in Tabel 7 de evolutie van het gemiddelde E-peil per aanvraagjaar en per provincie te zien. Voor aanvraagjaar 2016 en 2017 zijn nog niet alle aangiften ingediend: de cijfers van 2017 slaan vooral op eengezinswoningen, omdat de bouw van appartementsgebouwen een langere doorlooptijd kent. In alle provincies samen daalt het gemiddeld E-peil met 58 E-punten van gemiddeld E89 in 2006 tot gemiddeld E27 in 2017.

Er wordt gemiddeld in Limburg het meest energiezuinig gebouwd. Voor alle aanvraagjaren, behalve (voorlopig) 2017 en 2018, behalen de Limburgse projecten het laagste gemiddelde E-peil. In de provincie West-Vlaanderen wordt over het algemeen het minst energiezuinig gebouwd.

Het hoge startgemiddelde voor 2006 voor West-Vlaanderen (E95) vindt wellicht oorsprong in het feit dat daar meer appartementsgebouwen zijn opgetrokken die in de overgangsperiode van de keuze tussen E-peilis en de K-peilis gebruik maakten, en een hoger E-peil dan E100 behaalden.

Aanvraagjaar	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Alle provincies
2006	86	85	88	89	95	89
2007	81	80	82	83	82	82
2008	79	78	78	79	81	79
2009	75	74	75	75	76	75
2010	68	67	67	66	67	67
2011	68	65	67	67	68	67
2012	59	58	60	60	61	60
2013	57	55	57	56	59	57
2014	43	41	45	43	46	44
2015	42	40	43	41	45	42
2016	29	29	31	29	35	31
2017	25	27	28	25	31	27
2018	14	19	23	15	26	19

Tabel 8 – evolutie gemiddeld E-peil woongebouwen per aanvraagjaar, per provincie

3 EVOLUTIE S-PEIL NIEUWBOUW WOONGEBOUWEN

3.1 EVOLUTIE GEMIDDELD S-PEIL

Voor woongebouwen vanaf bouwjaar 2018 is het S-peil of ‘schilpeil’ ingevoerd, ter vervanging van het vroegere K-peil en de netto energiebehoefte voor verwarming. Het S-peil vat alle energetische kwaliteiten van de schil samen tot één getal. Het zegt hoe goed de schil bestand is tegen koude winterdagen, maar ook of er genoeg zonnepanelen is op hete zomerdagen en of de woning een efficiënte vorm heeft.

Tabel 8 toont het gemiddelde S-peil voor de al ingediende aangiften van bouwjaar 2018 en 2019. De cijfers zijn nog voorzichtig te interpreteren, omwille van het lage aantal ingediende EPB-aangiften voor bouwjaar 2018. De eerste gemiddelde waarde ligt ruim onder de wettelijke eis van S31.

Aanvraagjaar	Eengezinswoningen		Appartementen		Wettelijke eis
	Gemiddeld S-peil	Aantal EPB-aangiften	Gemiddeld S-peil	Aantal EPB-aangiften	
2018	26	363	23	20	S31
2019	27	3	/	0	S31

Tabel 9 – evolutie gemiddeld S-peil woongebouwen per aanvraagjaar

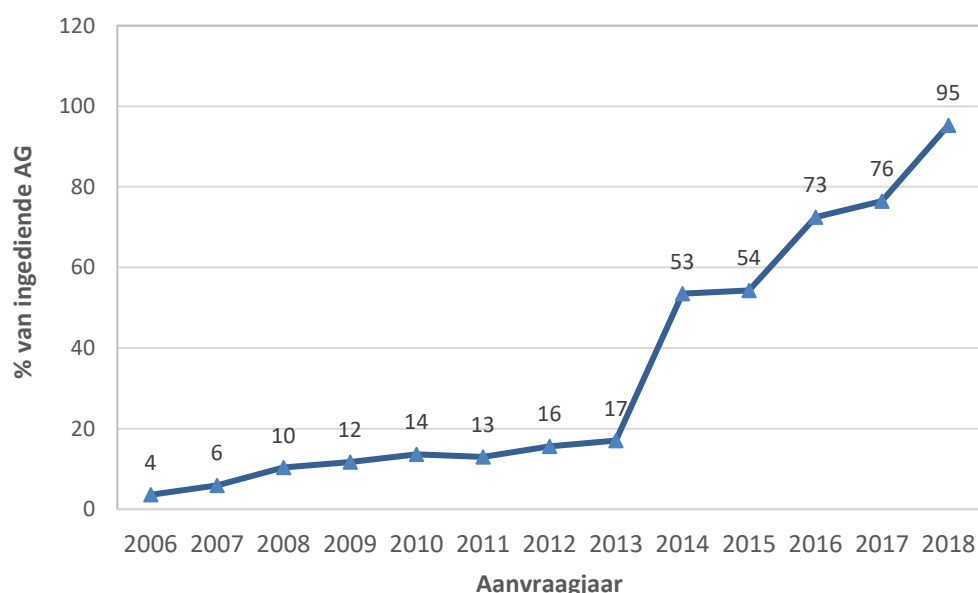
4 TOEPASSEN VAN HERNIEUWBARE ENERGIE

4.1 HERNIEUWBARE ENERGIE IN NIEUWE WOONGEBOUWEN

Grafiek 9 toont het percentage woongebouwen dat ofwel een zonneboiler (ZB), ofwel een warmtepomp (WP), ofwel fotovoltaïsche panelen (PV), ofwel combinaties van twee of drie van de toepassingen heeft geplaatst. De grafiek toont dat de trend naar het toepassen van hernieuwbare energie duidelijk gezet is.

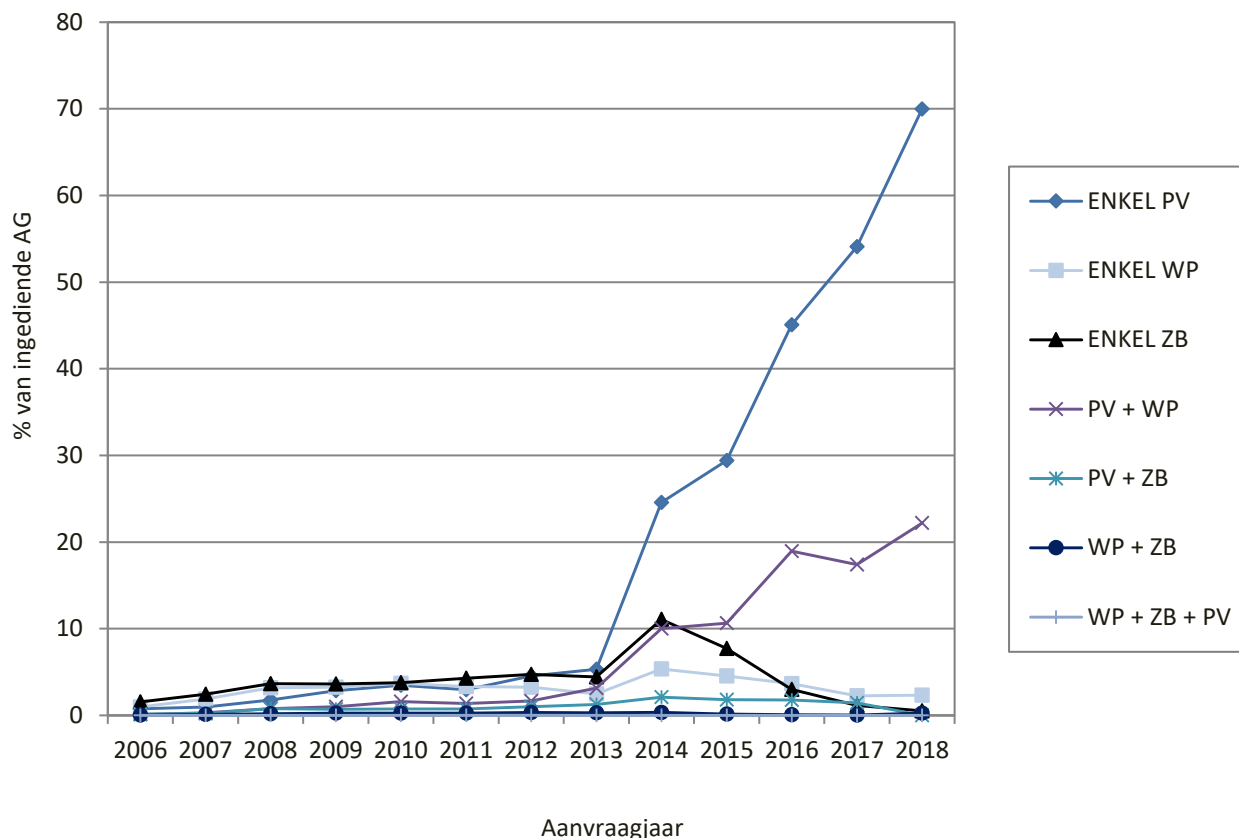
In 2006 werd slechts in 4 % van de woongebouwen één of meerdere hernieuwbare energietoepassingen geplaatst. In 2013 paste 17 % van de nieuwe woongebouwen minstens ofwel een zonneboiler, ofwel een warmtepomp, ofwel fotovoltaïsche panelen, ofwel combinaties ervan, toe. In 2014 stijgt dit aandeel naar meer dan de helft van de woningen en appartementen (55 %). De sterke stijging in het aandeel hernieuwbare energie sinds aanvraagjaar 2014 is een gevolg van het verplichte aandeel aan hernieuwbare energie voor bouwaanvragen vanaf 1 januari 2014. Dit stijgt verder, tot meer dan 7 op de 10 woningen en appartementen in 2016 en 2017.

Als hernieuwbare energievoorzieningen bijvoorbeeld praktisch niet haalbaar blijken, kan de bouwheer ook kiezen om te voldoen aan een 10% strengere E-peileis. In meer dan 70% (73% in 2016, 76 % in 2017 in richting 95% in 2018) kiest men voor hernieuwbare energie in plaats van het alternatief van een 10% strengere E-peileis.

Grafiek 8 - % van de EPB-aangiften woongebouwen mét warmtepomp, zonneboiler of PV-panelen of combinaties, per aanvraagjaar

In Grafiek 10 is de toepassing van hernieuwbare energie meer in detail bekeken. De toepassing van PV-panelen kent duidelijk het overwicht en zit sinds 2014 in de lift: voor aanvragen van 2017 past men in 54 % van de eengezinswoningen enkel PV-panelen toe, om het verplichte minimaandeel hernieuwbare energie in te vullen. Daarnaast plaatst , voor aanvraagjaar 2017 nog 17 % PV-panelen in combinatie met een warmtepomp. De andere combinaties komen minder vaak voor.

Grafiek 9 - % van de EPB-aangiften woongebouwen mét enkel warmtepomp, enkel zonneboiler, enkel PV-panelen of combinaties van 2 of 3 van de maatregelen, per aanvraagjaar

	% aangiften met hernieuwbare energie (HE)	Percentage aangiften (t.o.v alle aangiften)				
		Enkel PV	Enkel zonneboiler	Enkel warmtepomp	Combi PV + warmtepomp	PV + zonneboiler
Aanvragen 2014	53%	25%	11%	5%	10%	2,1 %
Aanvragen 2015	54%	29%	8%	5%	11%	1,8 %
Aanvragen 2016	73%	45%	3%	4%	19%	1,8 %
Aanvragen 2017	76%	54%	1%	2%	17%	1,4 %
Aanvragen 2018	95%	70%	1%	2%	22%	0 %

Tabel 10 – % van de EPB-aangiften van woongebouwen met toepassing van hernieuwbare energie, per maatregel, per aanvraagjaar

In de bovenstaande tabel en grafiek zijn alle dossiers meegerekend waarin PV-panelen, warmtepompen en zonneboilers zijn toegepast, ook als daarmee het minimaandeel hernieuwbare energie niet werd behaald (3% van de dossiers).

Voor projecten die niet voldoen aan de eisen voor het minimaandeel hernieuwbare energie wordt een E-peils opgelegd die 10% strenger is. Woningen die niet voldoen aan de eisen voor het minimaandeel hernieuwbare energie moeten een E-peil van E54 of lager halen voor aanvraagjaren 2014 en 2015, voor aanvraagjaar 2016 moeten deze woningen E45 of lager halen en voor aanvraagjaar 2018 wordt dat maximaal E36.

Tabel 10 toont dat bij de invoer van de eis op het minimaandeel hernieuwbare energie in 2014, er in 46% van de aangiften werd gekozen om te voldoen aan de strengere E-peils. Dit aandeel is sindsdien gedaald tot 26% voor aanvraagjaar 2017. Het aandeel aangiften waar niet wordt voldaan aan de eis op het minimaandeel hernieuwbare energie en er ook niet wordt voldaan aan de strengere E-peils, is beperkt. Voor aanvraagjaar 2014 was dit minder dan 2%. Dit aandeel is verder gedaald tot 0,37% voor aanvraagjaar 2017.

Minimaandeel hernieuwbare energie niet behaald		
Aanvraagjaar	WEL voldaan aan strengere E-peil	NIET voldaan aan strengere E-peil
2014	46%	1,89%
2015	47%	1,01%
2016	29%	1,02%
2017	26%	0,37%
2018	8%	0%

Tabel 11– aandeel aangiften waar wel en niet wordt voldaan aan de strengere E-peil eis, als niet wordt voldaan aan het aandeel hernieuwbare energie

4.2 HERNIEUWBARE ENERGIE IN INGRIJPENDE ENERGETISCHE RENOVATIES

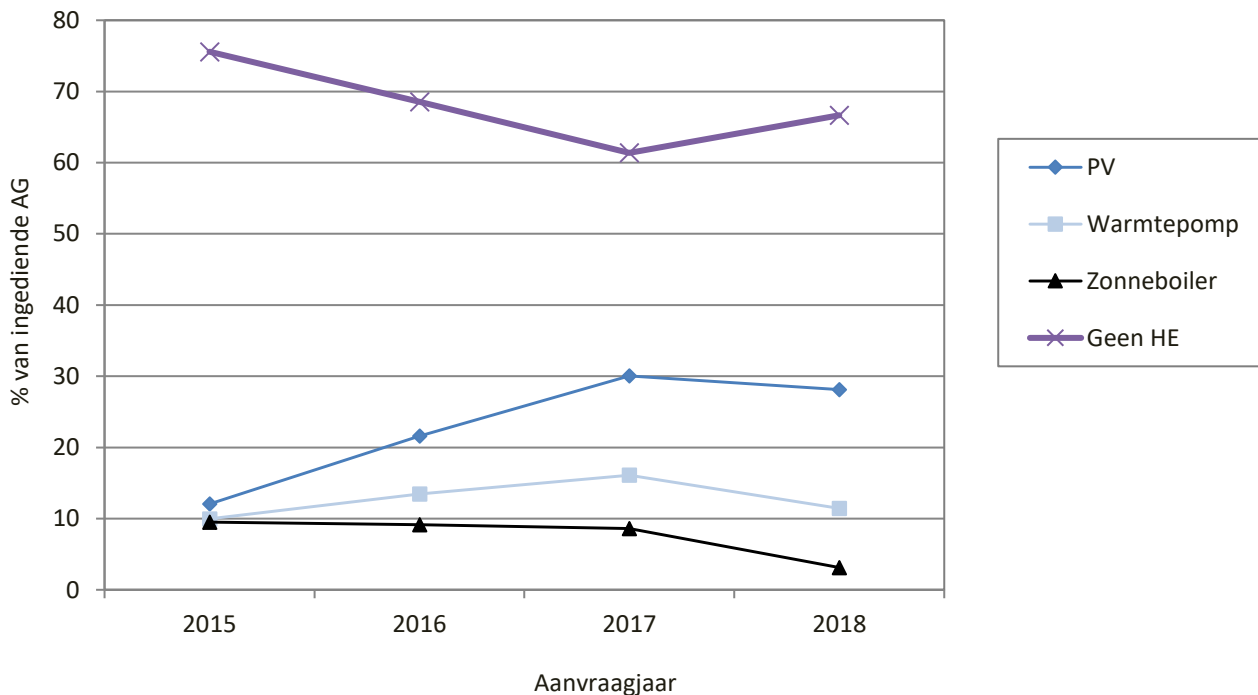
Een ingrijpende energetische renovatie (IER) is ingevoerd als een nieuwe aard van werken voor bouwaanvragen vanaf 2015. IER’s met vergunningsaanvraag vanaf 2017 moeten aan een minimaandeel hernieuwbare energie voldoen. Uit de aangiften die al zijn ingediend is niet af te leiden dat deze verplichting voor een duidelijke toename heeft gezorgd: ook voor aanvraagjaar 2015 en 2016 werden technieken voor hernieuwbare energie toegepast.

Uit de aangiften die al zijn ingediend voor aanvraagjaar 2018 blijkt dat een kleine 28 % PV-panelen plaatst, iets meer dan 11% zet een warmtepomp in en 3% gebruikt daarvoor een zonneboiler. Bij een deel van de projecten wordt een combinatie van meerdere hernieuwbare energietechnieken toegepast. Hierdoor komt de som van alle percentage boven 100 % uit. Ongeveer 2/3 kiest niet voor hernieuwbare energie.

//

Aanvraagjaar	Zonnepanelen (PV)	Warmtepomp	Zonneboiler	Geen hernieuwbare energie
2015	12%	10%	10%	76%
2016	22%	13%	9%	69%
2017	30%	16%	9%	61%
2018	28%	11%	3%	67%

Tabel 12 – IER van woongebouwen: % van de EPB-aangiften met toepassing van hernieuwbare energie, per maatregel, per aanvraagjaar

Grafiek 10 – IER van woongebouwen: % van de EPB-aangiften met toepassing van hernieuwbare energie, per maatregel, per aanvraagjaar